

Denna rapport är en sammanställning grundad på Utrikesdepartementets bedömningar. Rapporten gör inte anspråk på att ge en fullständig bild av läget för de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer i landet. Information bör också sökas från andra källor.

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i Eritrea 2015–2016

I. SAMMANFATTNING

Eritrea styrs utan konstitution, håller inte allmänna val, saknar ett fungerande parlament, har begränsad yttrande- och tryckfrihet, har brister i rättssäkerheten och det finns ett stort antal rapporter från enskilda om att tortyr och misshandel förekommer i fängelserna. Många eritreaner befinner sig på flykt från landet. Eritrea är alltjämt ett avskärmat land där få internationella aktörer och observatörer tillåts verka. Under de senare åren har Eritrea öppnat upp för fler besök av internationell media och engagerat sig i utvecklingssamarbete med bland annat FN och EU, men situationen för de mänskliga rättigheterna är fortsatt svår att verifiera.

Den särskilda undersökningskommission av de mänskliga rättigheterna i Eritrea (*Commission of Inquiry, CoI*) som tillsattes av FN:s råd för mänskliga rättigheter år 2014 lämnade sin slutrapport i juni 2016. Kommissionen fick inte tillstånd att besöka landet, men bedömde på grundval av bland annat intervjuer med människor som flytt att Eritrea har begått och fortsatt begår brott mot mänskligheten inom ett flertal områden. FN:s råd för mänskliga rättigheter kunde inte enas om CoI:s bedömning att brott mot mänskligheten hade begåtts, men fördömde Eritrea för systematiska, utbredda och allvarliga övergrepp mot mänskliga rättigheter i en resolution den 28 juni 2016.

Regeringspartiet *Peoples' Front for Democracy and Justice*, PFDJ, är det enda parti som är tillåtet i Eritrea. Parlamentet har upphört att fungera och någon opposition eller fristående press tillåts inte verka i landet. President Isaias

Afwerki aviserade i maj 2014 att en ny konstitution skulle utarbetas, men hittills har inga konkreta resultat redovisats.

De ledande företrädare för oppositionen och de journalister som fängslades år 2001, däribland den svensk-eritreanske journalisten Dawit Isaak, hålls fortfarande fängslade. Det finns ingen information om att någon rättsprocess inletts i dessa fall, trots uttalanden från regeringsföreträdare under år 2016 om att så ska ske. Sverige har inte medgivits tillträde till Dawit Isaak enligt paragraf 36 i Wienkonventionen om konsulära förbindelser, som Eritrea tillträdde den 14 januari 1997.

Rättsväsendet präglas av brist på transparens och är undermåligt. Det finns rapporter om godtyckliga frihetsberövanden. Det finns rapporter om utomrättsliga avrättningar vid desertering från militärförband och vid flykt från landet. Domstolsväsendet uppvisar brister i rättssäkerheten, i synnerhet när det gäller de specialdomstolar som kommit att användas allt mer.

Tvångsarbete är förbjudet, men det omfattande värnpliktsväsendet kan betraktas som en form av tvångsarbete, särskilt med tanke på att tidsomfattningen för värnplikten är obestämd.

Diskriminering på grund av kön är olagligt i Eritrea och den eritreanska regeringen har offentligt uttalat sig mot våld mot kvinnor. Regeringen har arbetat mot kvinnlig könsstympning med vissa positiva resultat, men det förekommer fortsatt särskilt på landsbygden. Kvinnor deltar på lika villkor som män i värnpliktsväsendet. Det finns vittnesmål om våldtäkter och sexuella övergrepp inom de militära strukturerna.

Dödsstraff finns på straffskalan, men det är inte känt om dödsstraffet har tillämpats sedan landets självständighet 1993. Homosexualitet är förbjudet i eritreansk lag och kan beläggas med fängelsestraff.

Eritrea är ett av världens fattigaste länder. Den utbredda fattigdomen präglar förhållandena i landet. Den ekonomiska aktiviteten är låg, livsmedelsförsörjningen är ansträngd och hälsovården är bristfällig. FN rapporterar om framgångar med att uppfylla millennieutvecklingsmålen (MDG) för barnadödlighet och mödradödlighet.

Gränstvisten mellan Etiopien och Eritrea förblir olöst mer än femton år efter det att parterna ingick ett fredsavtal i Algeriet och konflikten med

Etiopien präglar alltjämt Eritreas inrikes- och utrikespolitik. Det omfattande värnpliktsväsendet, avsaknaden av konstitution, specialdomstolarna och bristande öppenhet i offentliga finanser motiveras med den olösta konflikten.

II. RÄTTSSSTATENS PRINCIPER

En princip för god samhällsstyrning

Vid självständigheten från Etiopien år 1993 behöll Eritrea större delen av befintlig etiopisk lagstiftning. Delar av denna har i efterhand omarbetats, men det juridiska regelverket är fortfarande ojämnt och bitvis ålderdomligt. Under år 2015 antogs nya civil- och straffrättsliga lagar.

Eritreas nationalförsamling antog år 1997 en ny konstitution. Av konstitutionen framgår de eritreanska medborgarnas grundläggande mänskliga fri- och rättigheter samt skyldigheter och maktfördelningen mellan det lagstiftande, exekutiva och rättskipande instanserna. Sedan kriget mellan Eritrea och Etiopien år 1998-2000 tillämpas dock inte konstitutionen och nationalförsamlingen har inte sammanträtt sedan år 2002. I praktiken är det presidenten och regeringspartiet *Peoples' Front for Democracy and Justice* (PFDJ) som kontrollerar de flesta samhällsfunktionerna.

Presidenten aviserade 2014 att en ny konstitution skulle utarbetas. En sådan process pågår, men arbetet har hittills mest fokuserat på grundläggande ramlagar och kapacitetshöjande insatser inom rättsväsendet. En konstitutionell kommitté ska ha upprättats och planer finns att under de närmaste åren inleda en förankringsprocess för framtagandet av en ny konstitution.

Domstolsväsendet är enligt konstitutionen oberoende från statsmakten. Domstolsväsendet är dock ogenomskinligt och undermåligt och i mycket kontrollerat av staten och PFDJ. Bristen på juridiskt utbildad personal och materiella resurser är stor på alla nivåer.

Det civila domstolsväsendet består av byråd, lokala domstolar, regionala domstolar och Högsta domstolen. Domstolarna har förutom civilrättsliga och straffrättsliga avdelningar också särskilda avdelningar för sharia. Därutöver har ett system av specialdomstolar skapats. Skälet var ursprungligen att komma till rätta med det stora antalet utestående mål i det

reguljära domstolsväsendet och specialdomstolarna skulle vara begränsade till brott som korruption och stöld. Systemet har emellertid kommit att fungera som ett sätt för regeringen att utdöma straff utan hänsyn till föreskriven rättslig process.

Vissa bedömare har framhållit att korruptionen är relativt föga utbredd. Samtidigt finns det uppgifter om att korruptionen inom statsförvaltningen har ökat de senaste åren, bland annat i samband med att flykt från landet arrangeras, något som statsledningen sökt motverka till exempel genom en valutareform som lett till en brist på kontanta medel. Eritrea rankas på plats 164 av 176 i *Transparency International's* index över upplevd korruption år 2016.

Den särskilda undersökningskommission av de mänskliga rättigheterna i Eritrea (*Commission of Inquiry*, CoI) som tillsattes av FN:s råd för mänskliga rättigheter år 2014 lämnade sin slutrapport i juni 2016. Kommissionen fick inte tillstånd att besöka landet, men bedömde på grundval av bland annat intervjuer med människor som flytt att Eritrea har begått och fortsatt begå brott mot mänskligheten inom ett flertal områden. CoI pekar särskilt ut förslavning (det omfattande värnpliktssystemet), rutinmässiga och godtyckliga arresteringar, försvinnanden, systematisk tortyr, förföljelse och våldtäkter inom militärtjänsten som grund för sin bedömning.

FN:s råd för mänskliga rättigheter behandlade CoI:s rapport i en resolution den 28 juni 2016. Rådet kunde inte enas om CoI:s bedömning att brott mot mänskligheten hade begåtts, men fördömde Eritrea för systematiska, utbredda och allvarliga övergrepp mot mänskliga rättigheter och krävde att Eritrea vidtog åtgärder för att förbättra situationen. Rådet uppmanade också FN:s medlemsstater att stärka engagemanget med och ge stöd till Eritrea för att förbättra situationen.

III. DEMOKRATI

De politiska rättigheterna och de politiska institutionerna

Sedan 1997 finns ett parlament, nationalförsamlingen, med 150 ledamöter. Samtliga är medlemmar i *Peoples' Front for Democracy and Justice* (PFDJ), hälften av dem sägs även sitta i partiets centralkommitté. Nationalförsamlingen sammankallas av presidenten. Nationalförsamlingen har inte sammankallats sedan 2002. Allmänna val till nationalförsamlingen har hittills aldrig hållits. Andra partier än PFDJ tillåts inte.

Det finns ingen organiserad opposition i landet. År 2001 fängslades 11 av 15 ledande företrädare för PFDJ i den så kallade G-15-gruppen efter att ha kritiserat presidenten för hans politik. Det finns uppgifter om att några av dem ska ha avlidit av tortyr, eller åtminstone de svåra omständigheterna, eller av självmord under fängelsevistelsen.

Kvinnor deltar i det politiska livet, men är underrepresenterade i till exempel regeringen där endast två av ministrarna är kvinnor.

Det civila samhällets utrymme

De inhemska civilsamhällesorganisationerna är oftast anknutna till PFDJ, som det Nationella kvinnoförbundet (*National Union of Eritrean Women*, NUEW), ungdoms- och studentförbundet (*National Union of Eritrean Youth and Students*), och fackföreningsrörelsen (*National Confederation of Eritrean Workers*, NCEW). Den eritreanska handelskammaren (*Eritrean National Chamber of Commerce*, ENCC) har runt 600 betalande medlemmar. Dessa organisationer deltar i den interna debatten, men det finns litet utrymme att ifrågasätta regeringens/presidentens politik.

Människorättsorganisationer saknas i landet. Den enda inhemska organisation som i viss mån fungerar som sådan heter *Citizens for Peace in Eritrea* (CPE). Den bildades 1998 för att protestera mot etiopiska utvisningar av eritreaner och samarbetade då med regeringen. Få utländska civilsamhällesorganisationer är verksamma i landet. Lagen som reglerar internationella civilsamhällesorganisationers verksamhet i landet gör det svårt för organisationerna att verka fritt. Flera organisationer, och även statliga biståndsorgan, har lämnat landet på grund av regeringens behandling av dem.

IV. MEDBORGERLIGA OCH POLITISKA RÄTTIGHETER

Respekt för rätten till liv, kroppslig integritet och förbud mot tortyr

Den eritreanska strafflagen förbjuder tortyr, men det finns ett stort antal rapporter om att tortyr och misshandel förekommer. Det finns uppgifter om utomrättsliga avrättningar vid desertering från militärförband och vid flykt från landet. Utomrättsliga avrättningar utförda av säkerhetsstyrkor har också rapporterats. Det förekommer att godtyckligt frihetsberövade hålls i isoleringshåkte.

Förhållandena i de vanliga fängelserna är svåra. Det har rapporterats om misshandel och dödsfall i såväl häkten som i fängelse. Anhöriga får ofta endast informell information om var de häktade befinner sig. Det finns rapporter om att de kan bistå med mat, medicin och förnödenheter. Generellt är den internationella inblicken i fängelseförhållandena mycket begränsad, men FN:s kontor för mänskliga rättigheter fick besöka fängelset Sembel besök våren 2016. Inga slutsatser kunde dras från detta enstaka besök.

Enligt UNHCR befann sig år 2015 över 475 000, uppskattningsvis över 10 procent av befolkningen, på flykt från landet. UNHCR har i flera år uppskattat att mellan 3 000-5 000 personer lämnar Eritrea varje månad över gränsen till Etiopien och Sudan, men det finns också rapporter om att antalet flyktingar minskat under 2016. Det förekommer rapporter om flera fall där gränspoliserna dödat flyktingar vid gränsen. Det finns många rapporter om att eritreaner på flykt till Europa eller Mellanöstern fallit offer för människosmugglare och många eritreanska flyktingar i bland annat Egypten, Israel, Libyen och Sudan befinner sig i utsatta situationer.

Dödsstraff

Dödsstraff finns på straffskalan. Enligt gällande lagstiftning kan dödsstraff utdömas för en rad brott, inklusive brott mot mänskligheten, brott mot landets säkerhet och mord under vissa omständigheter. Det är inte känt om dödsstraffet har tillämpats sedan landets självständighet 1993. I Eritrea gäller officiellt ett moratorium för dödsstraff.

Rätten till frihet och personlig säkerhet

Det finns rapporter om godtyckliga frihetsberövanden och att familjemedlemmar inte får officiell information om var anhöriga hålls i förvar. Det framgår inte i rapporterna vilka som drabbas, men det finns skäl att tro att värnpliktiga som lämnat militärförband samt människor på flykt är särskilt utsatta.

Konstitutionen medger rörelsefrihet inom landet och möjlighet att utvandra. I praktiken är dock denna rättighet kraftigt begränsad. Det finns problem att resa runt fritt i landet, till exempel kontrolleras stundtals resenärer på vägarna och vissa områden får inte besökas av säkerhetsskäl. Alla medborgare måste bära identitetshandlingar som vid behov ska visas upp.

Militärpolis genomför tidvis razzior, så kallade *giffas*, för att kontrollera om personer i vapenför ålder har sökt undvika militärtjänst.

Alla medborgare, män mellan 18 och 54 år och kvinnor mellan 18 och 47 år, är skyldiga att stå till förfogande för värnplikt. Personer i dessa åldrar har därför stora svårigheter att resa utomlands. Övriga eritreaner kan ansöka om pass, men ansökningar nekas ofta. Utresevisum krävs för att resa utomlands. Reserestriktioner gäller för utländska medborgare, inklusive biståndsarbetare och diplomater, för resor utanför huvudstaden Asmara. Särskilt tillstånd krävs och kan sökas, men procedurerna är inte transparanta och ofta godtyckliga.

Rättssäkerhet

Det råder allmänt stora brister i rättssäkerheten i Eritrea. På ett övergripande plan är huvudproblemet att landets konstitution inte tillämpas. Godtyckliga frihetsberövanden förekommer, juridiska ombud i rättsprocesser är ovanligt och i många fall saknas officiell information om var anhöriga hålls i förvar. De nya strafflagarna som antogs år 2015 tillämpas ännu inte systematiskt.

I specialdomstolarna agerar icke juridiskt utbildade militärer domare. De kan åsidosätta domar som utdömts av vanliga domstolar, varför åtalade kan dömas en andra gång. Åtalade får så vitt är känt inte biträddas av försvarare. Utslag av dessa domstolar kan inte överklagas, men det har rapporterats om enstaka fall där vädjanden till presidentens kontor lett till omprövning.

Givet att ett stort antal eritreaner är inskrivna i försvarsmakten har också militärdomstolen stor betydelse. Den har jurisdiktion i fall av åtal mot anställda inom militären, liksom i fall där anställda inom militären utsatts för brott.

Straffrihet

Det är svårt att bedöma graden av straffrihet. Det finns ingen information om att brott mot de mänskliga rättigheterna begångna av polis eller militär personal beivras, men det går heller inte att utesluta att viss bestraffning sker.

Yttrande-, press- och informationsfrihet, inklusive på internet

Konstitutionen föreskriver yttrande- och pressfrihet. I realiteten är dessa rättigheter kraftigt inskränkta.

Regeringen har vid flera tillfällen låtit gripa journalister eller tvingat in dem i militärtjänst. År 2001 stängdes alla privatägda tidningar med hänvisning till deras rapportering om den politiska oppositionen. Flera journalister greps senare, bland dem den svensk-eritreanske medborgaren Dawit Isaak. Ännu efter drygt 15 år sitter de fängslade utan att någon rättegång inletts. Det finns uppgifter om att några av journalisterna ska ha avlidit av tortyr, eller åtminstone de svåra omständigheterna, eller av självmord under fängelsevistelsen. På Reportrar utan gränsers pressfrihetsindex hamnade Eritrea på 180:e och sista plats år 2016.

Formell censur förekommer inte, men informationsministeriet kontrollerar all media inom landet. Regeringen äger all lokal media. Tidningar tillämpar självcensur. Tillgång till internet finns, men med restriktioner för användning. Många eritreanska hushåll har tillgång till internationella satellit-TV-stationer genom parabolantennor. Oppositionsgrupper och människorättsförsvarare utomlands driver ett antal radiostationer och hemsidor med information om situationen i Eritrea. Dessa radiosändningar och hemsidor blockeras inte systematiskt.

Mötes- och föreningsfrihet

Enligt konstitutionen har alla individer rätt att samlas och demonstrera fredligt tillsammans. Alla medborgare har rätt att bilda föreningar för politiska, sociala, ekonomiska och kulturella ändamål. I praktiken är dessa rättigheter ytterst begränsade och demonstrationer tillåts inte. Vid en incident i Asmara i april 2016 upplöstes en spontan folksamling med våld och regeringen bekräftade att två personer hade avlidit i samband med detta.

Religions- och övertygelsefrihet

Det är olagligt att utöva någon annan tro än de fyra registrerade religionerna: eritreansk ortodox kristendom, katolicism, islam eller lutheransk protestantism. Frihetsberövanden av troende i alla åldrar inom icke-registrerade religioner sker. Särskilt Jehovas vittnen är utsatta genom sin vägran att göra militärtjänst. Det finns uppgifter om att de religiösa organisationerna utsätts för påtryckningar av staten, till exempel vad gäller utnämningar.

Befolkningen består i ungefär lika delar av kristna och muslimer med de kristna i allmänhet boende i höglandet och muslimerna i låglandet. Under självständighetskriget mot Etiopien rådde motsättningar mellan dessa

grupper. Sedan självständigheten har dessa motsättningar mestadels försvunnit och relationerna mellan religiösa grupper präglas av tolerans. Det är inte ovanligt med giftermål mellan individer med olika trosuppfattning.

V. EKONOMISKA, SOCIALA OCH KULTURELLA RÄTTIGHETER

Rätten till arbete, rättvisa arbetsvillkor och relaterade frågor

Diskriminering i arbetslivet på grund av etnisk bakgrund eller religiös tillhörighet förekommer i allmänhet inte, men det finns uppgifter om att etiopier upplever sig diskriminerade. Eritrea har ratificerat sju av ILO:s åtta centrala konventioner, dock inte konvention 182 om förbud mot de värsta formerna av barnarbete.

Det finns lagstiftning som reglerar förhållandena på arbetsplatsen. Föreskrifter om minimilön saknas i den privata sektorn. I den offentliga sektorn tillämpas minimilön.

Fackföreningar är tillåtna, med undantag för anställda inom förvaltningen, militären och polisen. Det finns en riksorganisation (*National Confederation of Eritrean Workers*, NCEW) för fackföreningarna som representerar 25 000 arbetare från 250 föreningar. Den är nära knuten till PFDJ och regeringen.

Konstitutionen förbjuder tvångsarbete, men det omfattande värnpliktsväsendet kan betraktas som en form av tvångsarbete, särskilt med tanke på att tidsomfattningen för värnplikten är obestämd. För alla män mellan 18 och 54 år, och kvinnor mellan 18 och 47 år, är det obligatoriskt att under 18 månader delta i ett samhällstjänstprogram ”*National Service Program*”. Detta innefattar såväl militär träning, som utförande av civila arbetsuppgifter. Det finns uppgifter om att de flesta offentliga arbeten utförs som en del av värnplikten. Sedan kriget mot Etiopien under åren 1998-2000 har de flesta blivit kvar i tjänst. För närvarande ingår uppskattningsvis över 300 000 män och kvinnor i detta program. Det sätt på vilket unga män och kvinnor inkallas och sedan hålls kvar i programmet bidrar starkt till att många ungdomar lämnar landet olagligt.

Barnarbete förekommer. Trots att den tillåtna minimiåldern för anställning är 18 år arbetar många minderåriga framför allt inom jordbruket.

Det finns ingen tillförlitlig statistik om arbetslöshet.

Rätten till bästa uppnåeliga hälsa

Hälsovården är bristfällig och lider av stor resursbrist, både av utbildad personal och läkemedel och hälsoutrustning. Enligt tillgänglig statistik från WHO 2010 har Eritrea endast tre läkare per 10 000 invånare. Hälsovård erbjuds till en nominell kostnad för alla medborgare. Eritrea har byggt upp ett system av hälsokliniker på bynivå och mer avancerad vård sker på regional nivå.

Eritrea har de senaste fem åren arbetat strategiskt för att stärka hälsovården och har rapporterat om väsentliga förbättringar. Landet uppnådde millenniemålen för både mödra- och barnadödlighet. Enligt statistik från FN har mödradödligheten sjunkit från 580 till 209 per 100 000 födselar och barnadödligheten under 5 år från 93 till knappt 50 per 1 000 födselar mellan år 2001 och 2013. Antalet födselar med bistånd av medicinskt utbildad personal har under samma period ökat från 28 till 55 procent.

Förväntad livslängd har ökat från 48 år till 63 år mellan år 1990 och 2012. Medellivslängden beräknades 2015 vara nästan 65 år enligt WHO.

Myndigheterna tillhandahåller preventivmedel och ger lika tillgång för män och kvinnor till behandling av sexuellt överförbara sjukdomar, inklusive hiv. En statlig upplysningskampanj mot hiv har varit framgångsrik.

Rätten till utbildning

Skolgång till och med sjunde klass är obligatorisk och kostnadsfri. Enligt statistik från FN har antalet barn som är inskrivna i skolan ökat från 64 procent 2001 till 82 procent år 2014. Det finns dock regionala skillnader och särskilt i de nomadiska befolkningarna i södra Rödhavsregionen är inskrivningsgraden lägre. Skillnaderna mellan pojkar och flickor är inte påtagliga på lägre nivåer i skolsystemet, men i de högre årskurserna är andelen pojkar något högre (0.86 genderparitet). Läskunnigheten hos befolkningen över 15 låg på 65,5 procent för kvinnor och drygt 82 procent för män 2015, enligt UNESCO:s uppskattning.

Verksamheten på universitetsnivå har omstrukturerats och det har skett en decentralisering av högre utbildning till sju olika fakulteter som öppnats på olika platser i landet. Elever i årskurs 12 genomgår en nationell examination som ligger till grund för antagande på högskolorna och mellan 10 och 15

procent av årskullen erbjuds gratis utbildning under tre till fem år. Endast ett fåtal av högskolorna erbjuder examen på magisternivå.

Rätten till en tillfredsställande levnadsstandard

Eritrea är ett av världens fattigaste länder och de allmänna levnadsvillkoren präglas av den utbredda fattigdomen. Situationen har ytterligare förvärrats av kriget. Av befolkningen bor 70 procent på landsbygden och är mestadels sysselsatt med småskaligt jordbruk. Enligt statistik från Eritreas Ministerium för land, vatten och miljö har tillgången till rent vatten ökat från nästan 58 procent år 2010 till 85 procent år 2015. Endast 13 procent av befolkningen hade tillgång till rimliga sanitära förhållanden samma år.

Försörjningsläget vad gäller livsmedel i landet är fortsatt ansträngt. Eritrea har valt att som princip avstå från livsmedelsbistånd utifrån och arbetar nationellt och på längre sikt för att bli så självförsörjande som möjligt.

Eritrea står inför en särskilt utmaning vad gäller elförsörjning och drabbas av ofta förekommande elavbrott.

VI. RÄTTEN ATT INTE UTSÄTTAS FÖR DISKRIMINERING

Kvinnors åtnjutande av mänskliga rättigheter

Diskriminering på grund av kön är förbjuden. Fortfarande har kvinnor lägre social status än män, sämre tillgång till rättsväsendet och till kvalificerade arbeten.

Könsstympning är förbjudet, men förekommer fortsatt, särskilt på landsbygden, även om regeringen aktivt försöker minska denna skadliga sedvänja. En statlig kampanj för att helt få bort könsstympning pågår, hittills med relativt positivt resultat i delar av Eritrea. I låglandet praktiseras den mest allvarliga formen.

Våldtäkt är olagligt och kan ge upp till 15 års fängelse. Det finns ingen tillförlitlig information om förekomsten av våldtäkt, men det föreligger åtskilliga rapporter om våldtäkter mot kvinnor i lägren för militärtjänst eller civil samhällstjänst. Det förekommer också att förövare uppmanats av myndigheter eller den drabbade familjen att gifta sig med offret, som en lösning på brottet. Våld mot kvinnor uppges vara vanligt förekommande.

Våld i hemmet är kriminaliserat, men lagförs sällan. Regeringen har offentligt uttalat sig mot våld mot kvinnor i hemmet.

Kvinnor deltog aktivt i stridande förband såväl i frihetskriget mot Etiopien som i det senaste kriget 1998-2000, och kvinnor ska liksom män stå till förfogande för militärtjänst.

Barnets rättigheter

Det finns lagar som kriminaliserar barnprostitution, barnpornografi och annat sexuellt utnyttjande av barn. Sexuellt våld mot barn anses inte vanligt förekommande. Regeringen sörjer i allmänhet väl för flyktingbarn. Gatubarn är relativt sällsynta men antalet uppges ha ökat något de senaste åren.

Minimiåldern för militärtjänst är 18 år och rekryter som befinns vara yngre skickas hem.

Barnens situation har försämrats av den olösta gränskonflikten med Etiopien. Många barn har tvingats leva i läger under långa tider. Deras skolgång har påverkats negativt. Den tillåtna minimiåldern för anställning är 18 år, men många minderåriga arbetar, framförallt inom jordbruket.

Det finns ingen lagstiftning mot barnaga och fysisk bestraffning är ett utbrett fenomen. Könstympling av flickor är också fortsatt ett problem.

Rättigheter för personer som tillhör nationella, etniska, språkliga och religiösa minoriteter samt urfolk

Efter spänningar under självständighetskriget mot Etiopien har relationerna mellan religiösa grupper i ökande grad kommit att präglas av tolerans. Ett undantag har varit diskriminering mot Jehovas Vittnen som på grund av sin vägran att göra militärtjänst i åtskilliga fall har förlorat sina arbeten och trakasserats på andra sätt. Förföljelse och frihetsberövande av personer som deltar i andra religiösa samlingar och sammanhang än de fyra tillåtna har fortsatt.

Det finns rapporter om att folkgruppen *kunamas* i trakten av staden Barentu i sydväst har utsatts för trakasserier. Dessa anses sympatisera med Etiopien och har anklagats för samarbete med etiopierna under kriget. Folkgruppen *afar*, i södra delen av landet anser sig diskriminerade, och har enligt vissa rapporter organiserat sig i väpnat motstånd mot staten. Det finns också

rapporter om diskriminering av etiopier, men det uppges successivt ha minskat efter krigets slut.

Diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet

Homosexualitet är förbjudet i eritreansk lag och kan beläggas med fängelsestraff på upp till tre år. Uppgifter finns om att det är förenat med betydande svårigheter att leva öppet som hbtq-person.

Flyktingars och migranternas rättigheter

Eritrea är inte en part till flyktingkonventionen, och erbjuder därför inte juridisk flyktingstatus, men i praktiken har regeringen gett skydd åt personer som i sina hemländer skulle kunna utsättas för fara av olika skäl. Antalet flyktingar i Eritrea från andra länder är begränsat till ett mindre antal somalier och sudaneser.

Det senaste kriget gjorde 250 000 människor till internflyktingar. De flesta av dessa har nu återvänt till sina hem i den tillfälliga säkerhetszonen mellan de två länderna. Många av dem som under 1999-2000 flydde till Sudan återvände under åren efter kriget.

Det finns en grupp somaliska flyktingar om uppskattningsvis 2 500 personer som befunnit sig en längre tid i Eritrea. FN:s flyktingkommissariat har ansvar för skydd av dessa flyktingar, men arbetar med bristande resurser och svagt intresse från eritreanska myndigheter att förbättra levnadsvillkoren.

Rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Det långa självständighetskriget mot Etiopien och därefter kriget åren 1998-2000 ledde till att många människor fick funktionsnedsättning.

Diskriminering av personer med funktionsnedsättning är förbjuden enligt lag. Regeringen anstränger sig att vårda och utbilda dessa personer som ofta betraktas som krigshjältar, och diskriminering mot dem förekommer sällan. Större nya byggnader är i viss mån anpassade till personer med funktionsnedsättning.

Ratifikationsläget avseende centrala konventioner om mänskliga rättigheter

Konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, *International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)* ratificerades år 2002. Det fakultativa protokollet om enskild klagorätt och det fakultativa protokollet om avskaffandet av dödsstraffet har inte ratificerats.

Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR)* ratificerades år 2001. Det fakultativa protokollet om enskild klagorätt har inte ratificerats.

Konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering, *International Convention on the Elimination of all forms of Racial Discrimination (ICERD)* ratificerades år 2001.

Konventionen om avskaffandet av alla former av diskriminering mot kvinnor, *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW)* ratificerades år 1995. Det fakultativa protokollet om enskild klagorätt har inte ratificerats.

Konventionen mot tortyr, *Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CAT)* ratificerades år 2014. Det fakultativa protokollet om förebyggande av tortyr har inte ratificerats.

Konventionen om barnets rättigheter, *Convention on the Rights of the Child (CRC)* ratificerades år 1994. Det tillhörande protokollet om barns indragning i väpnade konflikter och det tillhörande protokollet om handel med barn, barnprostitution och barnpornografi ratificerades år 2005.

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, *Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)* har inte ratificerats.

Konventionen mot påtvingade försvinnanden, *International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearances (ICED)* har inte ratificerats.

Flyktingkonventionen, *Convention Relating to the Status of Refugees (Refugee Convention)* och det tillhörande protokollet har inte ratificerats.

Romstadgan för internationella brottmålsdomstolen, *Rome Statute of the International Criminal Court (ICC)* signerades år 1998.

Regionala instrument

Afrikanska stadgan om mänskliga och folkens rättigheter, *African Charter on Human and Peoples Rights (ACHPR)*, ratificerades år 1999

Tilläggsprotokollet om kvinnors rättigheter signerades 2012.

Afrikanska stadgan om barnens rättigheter och välfärd, *African Charter on the Rights and Welfare of the Child*, (ACRWC), ratificerades år 1999.

Exempel på svenskt och internationellt arbete rörande mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

Det internationella samfundet, inklusive EU, har regelbundet påtalat bristen på respekt för mänskliga rättigheter i Eritrea. Dessa frågor tas även upp regelbundet inom ramen för EU:s politiska dialog med Eritrea.

Eritrea har deltagit relativt konstruktivt i FN:s universella granskningsmekanism (UPR). Eritrea har i samarbete med FN utarbetat ett program för genomförandet av de rekommendationer som Eritrea har accepterat, bland annat att stärka rättsväsendet och respekten för mänskliga rättigheter i fängelser. Sverige ger ett finansiellt stöd till FN-programmet. EU:s biståndsprogram i Eritrea innehåller också stöd till genomförandet av dessa rekommendationer.

FN har också utarbetat ett landprogram för Eritrea, ett så kallat *Strategic Partnership Cooperation Framework*, som fokuserar på sociala rättigheter, miljö, kapacitetsutveckling och ekonomisk utveckling.

Sverige har stött ett projekt som UNICEF bedriver mot kvinnlig könsstympning i Eritrea.